

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 176/09-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. L. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 1 T 13/2002 z 22. októbra 2008 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tost 13/2008 z 21. januára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. marca 2009 doručená sťažnosť J. P., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. L. K., B., v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2,

čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 T 13/2002 z 22. októbra 2008 (ďalej len „uznesenie z 22. októbra 2008“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tost 13/2008 z 21. januára 2009 (ďalej len „uznesenie z 21. januára 2009“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 19. apríla 2002 v trestnej veci sťažovateľa vedenej Krajským úradom vyšetrovania Policajného zboru v T. pod sp. zn. ČVS: KÚV-7/OVK-2001 bol uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v T. (ďalej len „krajská prokuratúra“) pod č. k. 2 Kv 12/01-450 podľa § 47 ods. 1 Trestného poriadku zaistený majetok sťažovateľa v súvislosti s jeho trestným stíhaním pre prípadné zabezpečenie náhrady škody právnej nástupkyne poškodeného Ing. J. K., CSc., L. K., a to nehnuteľnosti vedené na LV č. 5371, katastrálne územie T., parc. č. 10236, súpisné č..., v jednej polovici patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a na LV č. 1178, katastrálne územie S., parc. č. 2026/3, súpisné č..., reštaurácia v jednej polovici patriaca do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Sťažovateľovi sa súčasne zakázalo nakladať so zaisteným majetkom.

Obžaloba vo veci sťažovateľa bola podaná 30. mája 2002. Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 T 13/2002 z 24. apríla 2003 bol sťažovateľ uznaný vinným z účasti na trestnom čine vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b) k § 219 ods. 1 a 2 písm. h) Trestného zákona (účinného do 31. júla 2001), z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona (účinného do 31. júla 2001) a z účasti na trestnom čine poškodzovania cudzej veci podľa § 10 ods. 1 písm. b) k § 257 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 30. novembra 2000). Uznesením najvyššieho súdu zo 4. decembra 2003 sp. zn. 3 To 60/2003 bol rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 T 13/2002 z 24. apríla 2003 zrušený a vec bola vrátená späť na nové prerokovanie a rozhodnutie.

V nadväznosti na uznesenie najvyššieho súdu zo 4. decembra 2003 bol sťažovateľ rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 T 13/2002 z 19. decembra 2005 v plnom rozsahu oslobodený spod obžaloby. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 5/2006 z 22. februára 2006 (iný senát) bol rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 T 13/2002 z 19. decembra 2005 zrušený. Predmetné uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 7. júna 2006.

Trestná vec sťažovateľa sa po zrušení druhého rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 T 13/2002 z 19. decembra 2005 najvyšším súdom (uznesenie z 22. februára 2006) nachádza v štádiu, keď v dôsledku úmrtia člena senátu treba vykonať opätovne celé dokazovanie.

Sťažovateľ podal 20. októbra 2008 žiadosť o zrušenie zaistenia majetku, ktorá bola uznesením krajského súdu z 22. októbra 2008 (doručeným 28. októbra 2008) zamietnutá. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť, ktorá bola uznesením najvyššieho súdu z 21. januára 2009 zamietnutá ako neprípustná (uvedené rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené 31. januára 2009).

Podľa sťažovateľa uznesením krajského súdu z 22. októbra 2008, ako aj uznesením najvyššieho súdu z 21. januára 2009 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 4 a čl. 50 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ vo svojej argumentácii poukázal na to, že najvyšší súd sa vo svojom uznesení z 21. januára 2009 nevysporiadal s otázkou splnenia štyroch zákonných podmienok obmedzenia vlastníckeho práva (preukázanie verejného záujmu na obmedzení vlastníckeho práva, existencia zákonnej úpravy, obmedzenie uskutočnené v nevyhnutnej miere a poskytnutie primeranej náhrady za obmedzenie vlastníctva).

Podľa sťažovateľa akékoľvek zásahy do súkromného a rodinného života „*musia citlivo, voliť formy a intenzitu zásahu ako aj vychádzať z dôkladne vyargumentovanej oprávnenosti zásahu. Zaistenie majetku, ktoré trvá už vyše 6 rokov a 11 mesiacov intenzívne zasahuje do sťažovateľovho súkromia a rodinného života, tak i do súkromia a rodinného života jeho manželky, ktorá je vlastníčkou druhej polovice BSM na zaistených nehnuteľnostiach, aj napriek tomu, že jej ideálna polovica nie je zaistením postihnutá, nemôže so svojou časťou slobodne a voľne nakladať...*

Zásadu prezumpcie neviny v právnom a demokratickom štáte nemožno vysvetľovať tak, že ústavné zakotvenie prezumpcie neviny je obmedzené výslovne iba na uplatňovanie pri trestnej zodpovednosti v trestnom konaní. Túto zásadu treba aplikovať na všetky formy ukladania opatrení s trestajúcim charakterom. Keďže zaistenie majetku sťažovateľa má nesporne trestajúci charakter, treba aj na toto zaistenie aplikovať zásadu prezumpcie neviny. Podľa názoru sťažovateľa, dlhodobým zaistením majetku sa uplatňuje v jeho prípade prezumpcia viny.

Sťažovateľ má za to, že neexistuje žiadny dôvod na ďalšie trvanie zaistenia jeho majetku, ktoré k dnešnému dňu trvá vyše 83 mesiacov. Ide o neprimeranú dobu, a to s prihliadnutím na všetky uvádzané okolnosti, ktorá okrem iného je spôsobená i nečinnosťou Krajského súdu v Trnave v tejto trestnej veci, pokiaľ ide o zaistenie sťažovateľovho majetku. V prípade posudzovania lehoty, pretože táto nie je stanovená, i s prihliadnutím ku skutočnosti, že samotné trestné stíhanie trvá už vyše 8 rokov, ESLP uznal za primeranú lehotu 6 rokov konania pred vnútroštátnymi orgánmi, len vo výnimočných prípadoch. V iných prípadoch je však táto lehota je posudzovaná ESLP za porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru (Pretto vs. Taliansko, rozsudok 8. 12. 1983). Sťažovateľ podotýka, že v danom prípade rozhodnutie o zaistení jeho majetku nepredstavuje meritórne rozhodnutie v otázke viny, či prípadné nahradenie škody v trestnom konaní.“.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal rozhodnutie, v ktorom vysloví, že uznesením krajského súdu z 22. októbra 2008 a uznesením najvyššieho súdu z 21. januára 2009 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zároveň prikáže krajskému súdu, aby „rozhodol o žiadosti o zrušenie zaistenia majetku doručenej Krajskému súdu v Trnave 20. 10. 2008 tak, že tejto sa vyhovie a zaistenie majetku J. P. sa zrušuje“, a zaviaže Slovenskú republiku zaplatiť sťažovateľovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 22. októbra 2008 a uznesením najvyššieho súdu z 21. januára 2009. K porušeniu označených práv malo dôjsť tým, že sa súdy zúčastnené na rozhodovaní vo veci zaistenia jeho majetku:

- nevysporiadali alebo neskúmali splnenie zákonných podmienok obmedzenia vlastníckeho práva,
- zaistením majetku zasiahli do rodinného a súkromného života jeho a taktiež aj jeho manželky,
- svojimi rozhodnutiami vo veci zaistenia majetku uplatnili princíp prezumpcie viny vzhľadom na dlhodobé uplatňovanie opatrenia zaistenia majetku, ktoré má trestajúci charakter, a ku dňu podania sťažnosti trvalo zaistenie majetku sťažovateľa 83 mesiacov,
- krajský súd zostal nečinný.

II.A K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv uznesením krajského súdu z 22. októbra 2008

Ústavný súd vo svojom rozhodovaní vychádza z ústavného princípu subsidiarity svojej právomoci vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. Zívala III. ÚS 3/02, Ölveczky III. ÚS 18/04, Mamonov III. ÚS 75/05, Karlin IV. ÚS 76/05).

Podľa § 564 ods. 4 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok účinného od 1. januára 2006 vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba krajskému súdu na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie v prvom

stupni príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná najvyšší súd podľa doterajších predpisov. Rovnako sa postupuje, ak vec postúpil krajskému súdu na vykonanie konania v prvom stupni nepríslušný súd.

Podľa § 33 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný poriadok“) obvinený sa môže od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom.

Podľa § 33 ods. 3 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Podľa § 47 ods. 1 Trestného poriadku ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažované, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť na majetku obvineného.

Podľa § 48 ods. 2 Trestného poriadku zaistenie sa zruší,

- a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo o zaistení rozhodnuté,
- b) ak bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené alebo ak sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, alebo
- c) ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 49 Trestného poriadku proti rozhodnutiu podľa § 47 a § 48 je prípustná sťažnosť, ktorá má, ak ide o zrušenie zaistenia, jeho obmedzenie alebo vyňatie zo zaistenia, odkladný účinok.

Podľa § 141 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

Podľa § 141 ods. 2 Trestného poriadku sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie vyšetrovateľa a policajného orgánu okrem uznesenia o začatí trestného stíhania (§ 160). Uznesenie súdu a prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, kde to zákon výslovne pripúšťa a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Podľa § 146 ods. 1 Trestného poriadku orgán, proti ktorého uzneseniu sťažnosť smeruje, môže jej sám vyhovieť, ak sa zmena pôvodného uznesenia nedotkne práv inej strany trestného konania.

Podľa § 146 ods. 2 písm. c) Trestného poriadku ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie predsedu senátu okresnému súdu nadriadenému krajskému súdu, predsedu senátu krajského súdu najvyššiemu súdu; pritom doručí, ak treba, odpis sťažnosti prokurátorovi a osobe, ktorá by mohla byť rozhodnutím o sťažnosti priamo dotknutá s výnimkou sťažnosti podľa § 74 ods. 2.

Podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu.

Z uvedených ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že proti uzneseniu krajského súdu z 22. októbra 2008 mal sťažovateľ možnosť podať sťažnosť, ktorú, ako zo spisu vyplýva, aj využil. Rozhodovanie o tejto sťažnosti patrilo do právomoci najvyššieho súdu, ktorý bol oprávnený posúdiť všetky relevantné skutkové aj právne okolnosti daného prípadu, ako aj posúdiť prípadné procesné pochybenia krajského súdu.

Sťažovateľ teda realizáciou svojich práv v priebehu uvedeného konania mal možnosť účinným spôsobom namietat' porušenie svojich práv v sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu z 22. októbra 2008, a preto ústavný súd jeho sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

II.B K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu z 21. januára 2009

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý súdny proces nezákonným, resp. arbitrárnym uznesením najvyššieho súdu z 21. januára 2009, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu z 22. októbra 2008 o zamietnutí jeho žiadosti o zrušenie zaistenia jeho majetku. V dôsledku vydania uvedeného uznesenia malo následne dôjsť aj k zásahu do jeho vlastníckeho práva, práva na súkromný a rodinný život, ako aj k porušeniu princípu prezumpcie neviny.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu alebo iného orgánu verejnej správy, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej správy bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu orgán verejnej správy vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach

a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie orgánu verejnej správy v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery orgánu verejnej správy môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

V danom prípade sťažovateľ za zásah do ním označených práv považuje uznesenie najvyššieho súdu z 21. januára 2009, ktorým tento súd potvrdil zamietnutie jeho návrhu na zrušenie obmedzenia jeho vlastníckeho práva krajským súdom. Podstatným pre rozhodnutie v tejto veci bolo zistenie prípadnej existencie zákonných dôvodov zrušenia zaistenia majetku sťažovateľa.

Po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu z 21. januára 2009 ústavný súd zistil, že tento súd sa v ňom zaoberal naplnením zákonných dôvodov existencie obmedzenia vlastníckeho práva sťažovateľa, keď v rámci svojho rozhodnutia uviedol: „*Dôvodom uvedeného postupu krajského prokurátora (zaistenia majetku, pozn.) bola dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodenej na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude zmarené alebo sťažené. Podkladom pre dôvodnosť tejto obavy bola skutočnosť, že obžalovaný J. P. (sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom, pozn.) sa v priebehu trestného stíhania pokúsil dohodou so svojou manželkou znížiť zákonom stanovený rozsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov so zámerom sťažiť uspokojenie nároku na náhradu škody právnej nástupkyne poškodeného - usmrteného Ing. J. K., CSc. (záznam vyšetrovateľa mjr. J. K. z 15. apríla 2002).*“

V rámci odôvodnenia svojho uznesenia z 21. januára 2009 sa najvyšší súd taktiež podrobne vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa, podľa ktorej sa o zaistení jeho majetku vzhľadom na prebiehajúce občianskoprávne konanie o náhrade škody koná duplicitne a zaistenie jeho majetku je nezákonné, keď uviedol: «*Okresný súd v Piešťanoch*

za poverenia notára JUDr. M. R. uznesením zo 14. apríla 2005, sp. zn. D 64/04, Dnot 124/04, okrem iného v bode I. rozhodol, že súd schvaľuje dohodu dedičov ohľadne vysporiadania dedičstva po poručiteľovi (Ing. J. K., CSc.) tak, že pohľadávku v sume 11 800 000 Sk voči dlžníkovi J. P., bytom T., na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 1. februára 2001 nadobudla do vlastníctva L. K., rod. B., r. č..., bytom P..., - pozostalá manželka.

Na Okresnom súde v Trnave sa pod sp. zn. 9 C 330/01 vedie aj občianskoprávne konanie, ktorého predmetom je návrh navrhovateľa Ing. M. K. voči obžalovanému na zaplatenie sumy 11 800 000 Sk s príslušenstvom, titulom uzatvorenej zmluvy o pôžičke medzi odporcom a právnym predchodcom navrhovateľa, zomrelým Ing. J. K., CSc. Toto konanie doposiaľ právoplatne skončené nebolo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na zákonu zodpovedajúce rozhodnutie o predmetnej veci si vyžiadal z Okresného súdu v Trnave listinné dôkazy z ktorých zistil, že uznesením Okresného súdu v Trnave z 9. augusta 2001, sp. zn. 9 Nc 5019/01, bolo vydané predbežné opatrenie na konkrétne uvedený nehnuteľný majetok obžalovaného J. P. a jeho manželky E. P. Medzi týmto majetkom sa nachádza aj reštaurácia vedená na liste vlastníctva č... v k. ú. S., parc. č. 2026/3, č. s..., avšak druhá nehnuteľnosť uvedená v uznesení o zaistení nároku poškodenej sa vo vydanom predbežnom opatrení nenachádza. Uznesením o vydaní predbežného opatrenia bol menovaným uložený zákaz prevodu a nakladania s v ňom uvedenými nehnuteľnosťami.

Na podklade odvolania odporcov Krajský súd v Trnave uznesením z 21. februára 2002, sp. zn. 9 Nc 5019/01, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Dovolanie žalobcu Ing. M. K. proti uvedenému uzneseniu krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením z 2. augusta 2002 odmietol ako neprípustné.

Tvrdenia sťažovateľa o „duplicitnom“ zaistení majetku obžalovaného J. P. sú preto nepravdivé a zavádzajúce.»

Následne najvyšší súd s poukazom na dotknuté ustanovenia Trestného poriadku, ktoré aplikoval a v súlade s ktorými rozhodol, uviedol: „V posudzovanom prípade ani jedna z uvedených zákonných podmienok splnená nebola (dôvody zrušenia zaistenia majetku

podľa § 48 ods. 2 Trestného poriadku, pozn.), *preto dôvody, pre ktoré bol zaistený majetok obžalovaného, resp. jeho časť stále trvajú. Navyše podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ani existencia právoplatného uznesenia o zaistení majetku obžalovaného na uspokojenie nároku poškodeného v inom konaní sama osebe nemôže byť dôvodom pre zrušenie zaistenia majetku v trestnom konaní. Účelom tohto inštitútu je totiž ochrana práv poškodeného a jeho nároku na náhradu škody bez ohľadu na výsledok konania v inom konaní, ktoré môže skončiť z rôznych dôvodov v neprospech poškodeného. Za dôvod pre zrušenie zaistenia majetku by bolo možné posudzovať predovšetkým dobrovoľné uhradenie vzniknutej škody páchatelom skutku, alebo jej uhradenie páchatelom na podklade právoplatného rozhodnutia súdu v trestnom konaní alebo výslovné vyhlásenie poškodeného alebo jeho právneho zástupcu, že náhradu škody spôsobenej trestným činom nebude v trestnom konaní uplatňovať alebo o nároku poškodeného bolo rozhodnuté v občianskoprávnom alebo inom konaní a podobne, čo sa v posudzovanej veci nestalo.*“

Zo zistenia ústavného súdu v tejto veci vyplýva, že v predmetnom konaní najvyšší súd rozhodoval o zaistení majetku sťažovateľa, ktoré sa považuje za preventívne opatrenie, ktorým štát využíva možnosť zabezpečiť právo poškodeného účinne uplatniť svoj nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, zaistením majetku obvineného, resp. zaistením jeho majetkových práv. Záujem na zachovaní majetku obvineného na účel odškodnenia poškodeného patrí k nespochybniteľným legitímnym účelom, resp. dôvodom zasahovania do vlastníckeho práva, ktoré je realizované prostredníctvom ustanovení Trestného poriadku.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu z 21. januára 2009 je podľa ústavného súdu zjavné, že najvyšší súd svoje rozhodnutie starostlivo odôvodnil, preskúmal existenciu dôvodu zaistenia majetku sťažovateľa, s prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľa sa vysporiadal aj s možným naplnením dôvodov zrušenia zaistenia jeho majetku, v tomto prípade uviedol, akými úvahami sa pri hodnotení zistených skutkových záverov správal, aj ustanovenia príslušných právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil. Samotná nespokojnosť sťažovateľa so závermi najvyššieho súdu uvedenými v jeho

rozhodnutí, pokiaľ ide o neexistenciu dôvodov zrušenia zaistenia majetku sťažovateľa v danom štádiu trestného konania, nesvedčí o arbitrárnosti preskúmaného rozhodnutia, resp. o arbitrárnosti záverov v ňom vyslovených a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ním označených práv.

S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že z predloženej sťažnosti nevyplýva nič, čo by svedčilo o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyvodených najvyšším súdom, a teda o porušení základného práva na súdnu ochranu sťažovateľa, resp. jeho práva na spravodlivý súdny proces, a preto nemohlo dôjsť ani k zásahu do ďalších sťažovateľom označených základných práv (vlastnícke právo, právo na súkromný a rodinný život, prezumpcia nevinny).

Vo vzťahu k porušeniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany (m. m. I. ÚS 350/06, III. ÚS 190/06).

Sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom v konaní pred ústavným súdom namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením najvyššieho súdu z 21. januára 2009. Podľa názoru ústavného súdu samotným uznesením najvyššieho súdu k porušeniu tohto základného práva sťažovateľa nemohlo dôjsť.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.C Záver

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júna 2009